

نیمه پنهان

جلد پنجاه و سوم

مداخلات

روایتی مستند از جنایات آمریکا در ایران

۱۳۵۷ تا ۱۳۳۲

جلد اول

تألیف:

کامران غضنفری

دفتر پژوهش‌های موسسه کیهان

Research@Kayhannews.ir

سرشناسه	: غضنفری، کامران
عنوان و نام پدیدآور	: مداخلات؛ روایتی مستند از جنایات آمریکا در ایران
مشخصات نشر	: تهران: شرکت انتشارات کیهان، ۱۳۹۳ -
مشخصات ظاهری	: ج.
فروست	: نیمه پنهان؛ ۵۳.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۴۵۸-۳۱۲-۴
وضعیت فهرست‌نویسی	: فبیای مختصر
یادداشت	: این مدرک در آدرس http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است
مندرجات	: ج. ۱. ۱۳۳۲ تا ۱۳۵۷.
شناسه افزوده	: شرکت انتشارات کیهان
شماره کابشناسی ملی	: ۳۷۶۷۶۵۹۰

ISBN: 978-964-458-312-4

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۵۸-۳۱۲-۴

نیمه پنهان ۵۳

مداخلات (روایتی مستند از جنایات آمریکا در ایران
۱۳۵۷ تا ۱۳۳۲ (جلد اول)

کامران غضنفری

حسین مرصادی

شرکت انتشارات کیهان

اول - فروردین ۱۳۹۴

۱۱۰۰ نسخه

رقعی - (۲۵۹ صفحه)

۱۴۰۰۰ تومان

نام کتاب:

تألیف:

طرح روی جلد:

ناشر:

نوبت چاپ:

تیراژ:

قطع:

قیمت:

حق چاپ برای شرکت انتشارات کیهان محفوظ است
تهران - خیابان فردوسی - کوچه شهید شاهچراغی، مؤسسه کیهان
تلفن پخش ۳۳۱۱۰۲۰۱

فهرست مطالب

۹	مقدمه .....

بخش اول: حضور آمریکا در ایران

۲۳	فصل اول: سابقه حضور آمریکا در ایران .....
۲۳	فصل دوم: ملی شدن نفت و کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ .....
۲۳	آغاز نهضت ملی شدن نفت .....
۳۳	طراحی کودتا .....
۴۱	کودتای ۲۸ مرداد و هشدارهای قبلی .....
۵۱	حمایت مالی آمریکا از دولت زاهدی .....
۵۱	اعتراف مقامات آمریکائی به مشارکت در کودتای ۲۸ مرداد .....
۵۳	واقعه ۱۶ آذر ۱۳۳۲ .....

۵۹	فصل سوم: ساواک و سازمان سیا .....
۵۹	راهاندازی ساواک توسط سازمان سیا .....
۶۴	آموزش شکنجه توسط سیا .....
۶۹	ارتباط مسئولین سیا با شاه و همکاری اطلاعاتی با ساواک .....
۷۲	شکنجه و کشتن زندانیان به دستور شاه .....
۷۳	رؤسای ساواک .....
۷۵	نفوذ بهائیت در ساواک .....
۷۷	کمیته مشترک ضدخرابکاری .....
۷۸	گزارشات سازمان‌های جهانی در مورد شکنجه در رژیم شاه .....

بخش دوم: مقابله با آمریکا و قوانین آمریکائی

فصل چهارم: قیام بانزدهم خرداد ۱۳۴۲.....	۸۳
سیاست اصلاحات اقتصادی.....	۸۳
نخست‌وزیری علی امینی.....	۸۹
علی امینی و رژیم صهیونیستی.....	۹۰
سفر شاه به آمریکا و عزل امینی.....	۹۲
ماجرای لایحه انجمن‌های ایالتی و ولایتی.....	۹۷
شروع سرکوب‌های نظامی.....	۱۰۰
رفراندوم ششم بهمن.....	۱۰۱
حمله به مدرسه فضییه.....	۱۰۳
سخنرانی امام خمینی در روز عاشورا.....	۱۰۴
دستگیری امام خمینی و تظاهرات ۱۵ خرداد.....	۱۰۵
صدور دستور کشتار مردم توسط شاه و علم.....	۱۰۹
فصل پنجم: آمریکا و تصویب کاپیتولاسیون	۱۱۹
سابقه حضور مستشاران نظامی آمریکا در ایران.....	۱۱۹
درخواست مصونیت برای مستشاران.....	۱۲۱
طرح درخواست در مجلسین.....	۱۲۳
عکس‌العمل امام خمینی.....	۱۳۱
حسنعلی منصور و آمریکا.....	۱۳۵
ماهیت مستشاران آمریکایی.....	۱۳۸
تأثیر لایحه کاپیتولاسیون بر حاکمیت ملی ایران.....	۱۴۱
تشکیل دادگاه‌های نظامی آمریکا در ایران.....	۱۴۳
پیامدها و واکنش‌های تصویب کاپیتولاسیون.....	۱۴۵
غارث منابع نفتی ایران.....	۱۴۷
مسلط ساختن یک حکومت لائیک در پایگاه اصلی تشیع.....	۱۵۵
استفاده از ایران به‌عنوان سدی در برابر نفوذ شوروی.....	۱۶۰

نصب سایت‌های اطلاعاتی در خاک ایران ۱۶۴

بخش سوم: حکومت شاه، نماد سرپرستی

فصل ششم: شاه، ژاندارم آمریکا در منطقه ۱۷۳

اعزام نیرو به عمان ۱۷۷

تحریر و حمایت کردهای عراق ۱۷۹

پشتیبانی از عربستان در نبرد با یمن ۱۸۱

حمایت از رژیم ملک حسین در اردن ۱۸۲

حمایت از پاکستان در نبرد با هند ۱۸۴

حمایت از حکومت سومالی در نبرد با اتیوپی ۱۸۵

حمایت از حکومت‌های مراکش و ژنیر ۱۸۵

ژاندارم منطقه، حامی منافع آمریکا و غرب ۱۸۶

حمایت شاه از سیاست‌های امپریالیستی آمریکا در جهان ۱۸۹

فصل هفتم: جنایت‌های رژیم پهلوی ۱۹۳

کشتار ۱۹ دی ماه ۱۳۵۶ در شهر قم ۱۹۳

چاپ مقاله اهانت‌آمیز در روزنامه اطلاعات ۱۹۶

عکس‌العمل مردم قم ۱۹۹

آتش‌سوزی سینما رکس ۲۰۱

روی کار آمدن شریف امامی (دولت آشتی ملی) ۲۰۶

راه‌اندازی ستاد ویژه ایران در آمریکا ۲۰۹

اعلام حکومت نظامی ۲۱۴

کشتار در میدان شهدا ۲۱۶

حمایت آمریکا از کشتار ۱۷ شهریور ۲۲۵

اسناد و تصاویر ۲۳۱

مقدمه

تاریخ پر فراز و نشیب کشور ما، به خصوص در دوران معاصر، ناگفته‌های بسیاری در سینه خود دارد. سال‌های سال ایران برای قدرت‌های خارجی همچون آمریکا و انگلیس، «جزیره ثبات» تلقی می‌شد و آنان با آسودگی خاطر به غارت و چپاول ثروت‌های این سرزمین مشغول بودند. در این میان حوادثی همچون نهضت ملی شدن صنعت نفت نیز نتوانست استمرار این غارت را متوقف سازد؛ تا آن که در سال ۱۳۵۷ انقلابی اسلامی که ریشه در قیام تاریخی ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ داشت همه محاسبات قدرتمندان جهان و نظریه‌پردازان روابط بین‌الملل و استراتژیست‌های واشنگتن و لندن و... را درهم ریخت و همگان مات و مبهوت، به این رویداد شگفت قرن بیستم خیره شدند. و در نهایت شد آنچه که از دیدگاه آنان نباید می‌شد.

وقوع یکی از بزرگ‌ترین انقلاب‌های اجتماعی و سیاسی در ایران، از مهم‌ترین حوادث جهانی در این قرن است. در این انقلاب، حکومتی پنجاه ساله پهلوی با پنجه‌های آهنین، که از حمایت‌های سیاسی و امنیتی و نظامی ایالات متحده آمریکا، رژیم صهیونیستی و سایر قدرت‌های استکباری برخوردار بود، سرنگون شد. پیروزی انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۳۵۷ و سرنگونی رژیم محمدرضا شاه پهلوی - مهم‌ترین متحد ایالات متحده آمریکا و غرب در منطقه خاورمیانه - علاوه بر آن که یک شوک بزرگ در عرصه روابط بین‌الملل بود، شرایط استراتژیک منطقه خاورمیانه را دستخوش تغییرات اساسی کرد. به عبارت دیگر، انقلاب اسلامی ایران، پایه‌های سلطه غرب و شرق به ویژه آمریکا را در منطقه خاورمیانه به لرزه درآورد و پایان قرن‌ها سلطه غرب بر منطقه را، نوید داد.

پس از ماجرای کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، آمریکا به صحنه گردان اصلی رژیم پهلوی در ایران تبدیل شد و کلیه امور نظامی، اطلاعاتی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی در زیر نظارت مستقیم عوامل جاسوس و مستشاران نظامی آنان قرار گرفت. طی ۲۵ سال نفوذ همه جانبه آمریکا، دخالت‌ها، غارتگری‌ها و جنایات بسیاری توسط آنان انجام گرفت و از تمامی جنایات رژیم سرکوبگر و دیکتاتور محمدرضا پهلوی نیز حمایت به عمل آوردند.

اما با سقوط رژیم پهلوی، دولت ایالات متحده آمریکا که نتوانسته بود از پیروزی انقلاب اسلامی و سرنگونی حکومت شاه جلوگیری کند، همه توان خود را به کار گرفت تا با طراحی انواع و اقسام توطئه‌ها، نظام جمهوری اسلامی ایران را تضعیف و در نهایت، ساقط نماید. در این ارتباط می‌توان به طراحی کودتاهای مختلف، مسلح کردن گروه‌های تجزیه طلب، حمایت از گروه‌های تروریستی، راه‌اندازی شبکه‌های جاسوسی، اعمال تحریم‌های تجاری و اقتصادی، حمایت همه جانبه مالی و اطلاعاتی و نظامی از رژیم صدام حسین طی هشت سال جنگ تحمیلی، طراحی انواع شیوه‌های براندازی نرم و... اشاره کرد.

کتاب حاضر که توسط آقای کامران غصنفری مؤلف کتاب «راز قطعنامه» به رشته تحریر درآمده مروری مستند به برخی دخالت‌ها و جنایات دولت آمریکا طی ۶۰ سال در ایران (سال‌های ۱۳۹۳-۱۳۳۲) دارد. این کتاب ابتدا در صفحه پاورقی روزنامه کیهان از تاریخ ۱۶ آذر ۱۳۹۲ منتشر شد و همچنان نیز ادامه دارد. اکنون جلد اول این کتاب به صورت جداگانه توسط دفتر پژوهش‌های مؤسسه کیهان به چاپ می‌رسد. امید است که این مجموعه آثار بتواند در جهت تنویر افکار عمومی و شناخت از سیاست‌های آمریکا و متحدانش در منطقه برای جوانان به ویژه طلاب و دانشجویان مفید می‌باشد.

حسن شایانفر

مدیر دفتر پژوهش‌های مؤسسه کیهان

۱۲ فروردین ۱۳۹۴